

91
197

No Rīgas

lihdz

Riht-Usijai

ar

Ţeniska fabrikas wagoneem.

Ţarkalna Jekaba
zelojuma apraksts.

Waskā, 1899.

Sarakstītāja pašapghdibā.

91
197

No Rīgas līhds ❖ ❖

❖ ❖ Rīht-Astjai

ar

Geniſa fabrikas wagoneem.

Garkalna Jekaba

zelojuma apraksts.

Moto: Waj paſaul's wehtras bihdamees,
Gan rotas flehpē liſim?! —
So dſihwes wilnōs zihnotees,
Līk ween pee mehrka tiſim! — —

Walfā, 1899.

Sarakſtitaja paſchapgahdibā.

Part 59

L. V. B.

204.735

1953

Дозволено цензурою. Рига, 5 мая 1899.

Valstā, Skraistina grahmatu drukatava.

I.

Moto: Bes kreetna zihnina
Matw laime gaidama. —

„Ne preekfch skolās, bet preekfch dšihwes mehs mahzamees!“ teiz kahds flawens prahtneeks — Seneca. — No fchuhputa lihds kapam ir jazihnās, jamahzās un jastaigā fchai pafaulē iffatram zilwekam, kà augstam, tã semam, iffatram jamehgina preekfch fewis eeguht kaut kas dailfch, kas zehls, kas buhtu bijis wina pawadons un draugs us wifu muhschu. Bet wifu labu eeguht fchai pafaulē, mums japahrwar dšihwes zihnina dauds kahrdinataju un naidneeku, lai waretu brihwi un apfinigi, atfkatu pilni staigat fawu dšihwes zeku. Weenam augstais pafauls waldons nolehmis pawadit wifu muhschu us weetas fawã dšimtenē waj tehwiã un tur darbotees pehz dabas nolikumeem, otram atkal nolikts pehz maš dšihwes gadeem fcho pafauli tablak apmeklet un eepasihtees ar fweſchu puſi, fweſchãm tautam, winu dšihwi, winu eerafcham, winu uſfkateem. Tadeht par lainigu newaram tikai ween dehwet to zilweku, kurſch peemiht fawu tehwu pagalmõs, kurſch peemiht tai weetã, kur mahmulina kakra wina fchuhpuli — ari tas zilweks war justees lainigs, kuram augstaka wara nolehmuſi dotees tablak fweſchumã, ari tas war atraſt laini aiſ tablakeem kalneem un lejam, gan ſeemelõs, gan deenwidõs, gan rihtõs, gan wakarõs, war nodotees zehlakãm nahkotnes domam, nopeetnakeem uſnehmumeem un uſfkateem, noruhdit, iſbau-dijis wiſadus gruhumus un peedſihwojumus fawõs zelo-fchanas brihſchõs, zeetaku fawu rakſturu un iſgaiſinat fawus eepreekfchejos aiſſpreedumus.

5. junija mehneſcha deenâ 1898. gadâ peezi wihreeſchi domu pilni dewâs pa Peterburgas ſchofeju uſ preeſſchu. Kâ likâs, tad winu prahti bija tâ kâ maſleet aptumſchojuſchees, jo lai gan winu ſoki bija deefgan ahtri, it kâ kad winus fauktu kahds ahrfahrtigs gadijees, tomehr wiſa winu ahreene norahdija apnehmigu zeloſchanas druhmigumu. Un ſchis ſtats teeſſam neweenu nemaldinaja. Saule, kâ jau waſarâ mehdi buht, dedſinaja tâ ap 24° N., un pa laifam, weens un otrs noſlauzija ar mutautinu ſweedrus no peeres, kamehr wini beidsot apſtahjâs lepnâs Rigas wagonu fabrikas, ſenikſa kantora preeſſchâ. Waj wini bija kahdi jaunpeenahkuſchi ſtrahdneeki — amatneeki, kas nahkuſchi darbu meklet fabrikâ, kura, kâ wiſeem ſinams, nodarbina daudſ ſintu lauſchu. — Nebuht nê! Wini wiſi jau ſtrahdaja ſchâi jaunajâ, bet tomehr flawenajâ ſenikſa fabrikâ, ikkuſch ſawâ arodâ.

Apſtahjuſchees un ſweedrus noſlauzijuſchi, wini mehreneem ſoleem eegahja fabrikas kantori beſ kaut kahdas leekas peeteiſſchanas.

Genahzejus jau ſagaidija fabrikas direktors, lai pni atnemdams winu ſweizinajeenus. Schis goda wihrs, buhdams jau labôs gadôs, raudſijâs maigi ſawâm leelajâm, ſilajâm azim uſ ſaweem amatneekeem, fabrikas darboneem un peeſſſihra ikkatram labu eeſpaidu, tâ ka preeks un lihgfimiba radâs winu ſirdis. Lai gan dihwes wehtras bija balinajuſchas wezâ fabrikas direktora matus jo firmus, tomehr, neraugotees uſ ſawu augſto kahrtu, wiſch mums eenahkot nahza ſtingreem ſoleem preti un teiza, uſmeſdams uſ mums pahrbaudoſchus ſkateenus: „Tâ tad juhs gribat no manis uſdoto darbu ar preeku eeſahkt, nebehdadamees par grubtibam, kas jums war raſtees garajâ zekâ. Tadehl pahrleekat wehl reiſ labi, waj gribat pawadit leelo wagonu ſubtijumu uſ Riht-Aſijas Turkeſtanas prowinsi, waj palikt atpakal Rigâ. Ja to gribat, tad atbildat, un Deews tas Kungs lai juhs pawada garajâ zekâ!“

To teizis, wina wezais gihmis noſarka ſehri-ſaldi un daſcheem laimes wehlejumeem uſ garâ zekâ atſtahja kantora telpas, eeſahkdams atkal iſpildit ſawu deenas uſdewumu.

Wahrdu teikuſchi mehſ bijam wiſi peezi un kadehl tad wehl atrautees? Kas uſnemts, tas jaiſwed galâ. Zekſch, garſch zekſch mums ſtahweja preeſſchâ. Maſs brihdis bija janogaida kantori, eeſam rakſtwedis mums paſneedsa rakſteenu, pret kuru mums pee kaſes iſmaſſaja ikkatram zekâ naudu.

Kaſeers, buhdams weikls zilweks, nodarbojâs tſchalli, mums ſakahrtodams naudu un wajadſigos papirus, kuri mums uſ garâ zekâ bija nepeezeefſchami. Naudu mehſ ikkatris ſanehmâm ſintpeezeſmit rublus — mehneſcha algu — un tad atſtahjam kantori, taiſ domâs, Deews ſin, waj wehl kahdreis redſeſim ſchâs telpas. — —

Sahkumâ ſirdis mums palika tâ kâ druhmas, bet daudſ maſ atſpirdſinajuſchees tuwejâ weefnizâ, mehſ tur pawadijam, ſarunadamees par garâ zekâ wajadſibam, tos maſ brihſchus, kuri mums wehl atlikâs; jo mahjâ mums bija wiſs jaſagatawo uſ aiſbraukſchanu.

Pee weefnizas durwim iſſchihramees, katris dodamees uſ ſawu puſt. Peepeſchi ſchkiſſchanâs ſehras nogulâs kâ ſmags ſlogs uſ manam kruhtim. Kadehl man bija jadodas tahkumâ? Waj trubka darba un maiſes tepat Baltijâ? Nê — zeloſchanas garſ bija mani pahrnehmis. Domâs nogrimis es apgreesos apkahrt un raudſijos pehz ſaweem beedreem: wini jau bija projam, un tagad ari man bija ihſtais laiks paahtrinât ſawus ſokus uſ mahjas puſt, kur mani, protams, jau ſagaidija daſchi draugi un draudſenes.

Tee, dabujuſchi ſinat par manu aiſzeloſchanu, bija ſanahkuſchi no manis atwaditees. Laiks, mums omuligi tehrſedameem, aiſtezeja jo ahtri. Gaifma rihtôs jau ſwihda,

fad preezigais bars ſchīhrās. Deews ſin, mihti draugi, mihtas draudſenes, waj wehl kahdreis tiſſimees! tā ſkaneja manās eefſchās. Warbuht pawadam pehdejo wafaru kopā, weenodami ſawas ſirdis zeeſchakā draudſibā, mihtakā ſatiffchanā nahkamibā! —

Man ar ſaweem diwi beedreem nahzās wehl ſawſtarpigi daſchas ſtundas pawadit, kamehr beidsot nahts mahmulina ari mani ſedja ſaweem ſpahrneem un eemi-dīnaja ſaldā ſnaudā. Maigi ſapni lidinajās ap manām gara azim, ſtahdidami man preeſſchā wiſadus tehluſ par tahtajeem deenwideem, ſweſchatni. It kà kahds mani rautu aiſ roſas — kà mehds teikt, es pamodos no rihta, kad ſaulite ſaweem gaiſcheem, ſiltajeem ſtareem jau apſpīhdeja ſirmo Rigu ar wiſeem winas lozekteem. Sehri noſkatijos uſ leelpilſetas tauſchu darboſchanos, kura man drihſumā bija jaatſahj. —

Wiſi tee mihti draugi un draudſenes, kuri nahza no manis wafarā atwaditees, apſolijās mani ſagaidit Dwinſkaſ wofjalā; jo man bija ſawas zeta ſomas ar ormani janowed lihds ſtanzijai. Drihſ wiſs bija weſumā noſahrtots.

Radi, draugi un paſiſtami, kuri bija ſanahkuſchi mani pawadit, ſneedsa man it laipni ſawas roſas preti un aſaram azis teiza ardeewas, warbuht uſ nekadredſeſchanos. Lai nu gan no radeem un draugeem nahzās gruhti ſchīrtees, tomehr ſirds aiſ ſahpem man gribeja waj puſchu lubſt, kad pehdejo reis ſneedsu ſawai iſredſetai laudawinai roſu, un leelas aſaras noriteja pār winas waigeem. Ari manas azis nepalika ſauſas. Ja, mihleſtibas deeweete bija eesagufees muhſu abu jauneſchu ſirdis un — tikai ihſu laiku kopā, jau jaſchīrās. —

Jauneklu mihleſtibas paradīſes dahriſs! Zif tu eſi jauks! Zif ſaldi ſmarscho tawas roſes! Tawas laſtigalas dſeed ilgoſchanos jauneſchu karſtajās kruhtis, un neweena ſirds naw iſflehgta iſ tawa mihleſtibas dahriſa! — — —

Pehz kahdas zeturdakas ſtundas muhſu rati apſtahjās pee dſelſszeta ſtanzijas, kur jau uſ Dwinſku aiſejoſchais wilzeens ſakahrtots muhſ ſagaidija. Ari mani beedri — brauzeji nelikās uſ ſewis wairs ilgi gaidit, wimi bija drihſ klahht, kur pee putoſcha alus kauſa pawadijam pehdejos azumirkluſ, ſchīrotees no Rigas. Tagad nopirkamees wiſi peezi bitetes lihds Petrowſkai pee Kaſpijas juhras. Drihſ ween atſkaneja pirmais ſwans, tad otris un pehdigi treſchais, kaſ muhſ paſkubinaja ſehſtees futas kumelinā.

Skati eefwelpa lokomotive, wilzeens ſahka kuſtetees, beidsamās ardeewas ar mutautineem no mums un paſaſpalizejeem un mehſ bijam zeta uſ Riht-Aſiju. Es ſtahweju pee wagona loga un noſkatijos druhmi klufajōs Daugawas wilnōs, uſ kureem daſchu jauku ſtundinu ar laiwu wiſinadamees blakus ſawai lihgawinai biju pawadijis. Tur tagad palika muhſu diſchupe pee ſirmās Rigas, noſlehpumaini tezedama ſawā no Raditaja nolemtajā zeta un aiſſuh-tidama ſawus uhdenus plaſchajā juhrā.

Tā ſakot, kaut kaſ lihdsigs gruhtſirdibai mani pahrnehma. Rogrimu dſikās domās. Pahrdomaju ſawu garo zetu, kaſ man ſtahweja preeſſchā; jo tahtu paſaulē wehl nekad nebiju bijis, nedſ ari biju kahdreis domajis aiſzetot tuhſtoſchām werſtim tahti projam. Laimiga bija man tagad pagahntne, lai gan ari tehwiſā dſihwodams biju baudijis deesgan gruhtu ſtundu. Zif baiga man tagad noſtahjās nahkotne preeſſch manām gara azim! Bet projam, tikai projam ar Deewa palihgu! —

Wafars tuwojās pamasiſtinām ſaweem tumſcheem nahts ſegeem. Es ſkatijos wehl ilgi pa wagona logu ahra wafaras dabā, kuru ſedja tikai ſatums, zif tahti azs ween wareja redſet. Neſas netrauzeja klufa, ſwinigo meeru, kà tikai ween pa laikam lokomotiveſ ſwilpeens, padaridams uſmanigus zeta-ſargus, waj ari paſaſcheerus uſ kahdu tuwu ſtanziju.

Zihnotees ar ſchahdàm tahdàm domam, laiks man nemanot aiſtezeja, kamehr beidsot lokomotiveſ ſwilpeens darija muhs paſaſcheerus uſmanigus, ka weena ſtanzija nobraukta.

Mani beedri iſkahpa no wagona un eegahja buſetè atſpirdſinatees, kamehr man bija japaleek pee muhſu mantam un tàs ja-apſargà; jo, protams, brauzeju bija wiſadu, kureem newareja uſtizetees. Behz brihtina lokomotive eefwelpàs un mehs brauzàm atkal tahtak par kalneem un lejam, arweenu tahtak no Rigaſ un dſimtenes. Tà brauzot ſaſneedſàm laimigi Dwinſku, kur brokaſtiſ noturejuſchi, ar to paſchu wilzeenu brauzàm uſ preeſchu, lihds Drelai.

Laiks bija wiſu augoſchu deenu toti jauks. Saulite, laipni uſſmaididama, ſeldija katru pukiti zekmalà. Debefs bija ſkaidra, tikai ſchur un tur parahdijàs daſchi maſi, tumſchi mahſoni, kuri, wehja dſihtu, paſuda ſtatitaju azim.

Tà brauzàm pa Rigaſ-Drlas dſeliſzetu arweenu tahtak, nepeekufuſchi raudſidamees pa wagona logu ahra uſ wiſu apſahrtu. Kur tikai azis uſmet, wiſur ſakſch. Lai maſleet waretu atpuhſtees, tad nolikoſ uſ wagona benka uſ ihſu atduſu, kamehr mani beedri, nomoda buhdami un ſarunadamees ar ziteem paſaſcheereem, omuligi pawadija ſawu laiku. Zik ilgi biju duſejis, to ihſti newaru noteikt, jo lokomotiveſ ſkalais ſwilpeens mani pamodinaja un mehs bijàm beſ kaut kahdeem eewehrojameem peedihwojumeem ſaſneeguſchi Drlas ſtanziju. Tur mums bija japahrſehſchàs otra wilzeenà, jo pehz puſtundas tàs nozahja ſemi trih-zinadams uſ Kurſku, tà weenmehr attahkodamees no Rigaſ.

Tà pa Kurſkaſ-Harkowaſ dſeliſzetu brauzot, palaidàm garàm Smolenſku, — tur jau mums bija preeſchà nonahkuſchi kahdi 400 wagonu — un Witebſku, tuwodamees paſchai Kurſkai. Tajà wagonà, kurà tagad brauzàm, atradàs ari kahds lopu-kuptſchis no Baltijaſ, kuſch muhs ſatidams un iſtaujajis muhſu zeta mehrki, deesgan nobrihnijaſ par muhſu uſnehmumu, teikdams, ka ari wiſch deesgan

iſbraukajis Deenwiduſ-Kreewiju uſ ſchahdàm tahdàm puſem. Tà tad mums nebija jagarlawoſas zeta uſ Kurſku. Behz ſchetru ſtundu brauzeena ſaſneedſàm mineto pilſetu. Tagad mums bija daudſ maſ ja-atpuhſchàs un ja-apmeklè ſchi pilſeta. Tadeht panehmufchi ormani un atſtahjuſchi ſawas zeta ſomas ſtanzijaſ preeſchneeka uſglabaſchanà, mehs nobrauzàm uſ pilſetu, gribedami tur pawadit kahdas ſtundas.

Pilſeta atrodàs romantikà apwidu un atſtahj katram patihkamu eeſpaidu. Daudſ fabriku nodarbina ſimteem kauſchu un apgahdà toſ ar maſi. Ihpafchi peewilziga ir leelà, jaukà parka, kur, no ſaules ſtareem ſlahpſtidamees, nogah-jàm un tur koku pawehni maſleet atpuhtamees. Putnini ſawàm dſeeſnu ſkanàm tà jau pilnà ſeedoni muhs apſweizinaja tà jaunpeenahkuſchus weeſuſ. Brihdi paſtaigajuſchi pa parku un tur ar ehdeeneem un dſehreeneem atſpirdſinajuſchees, mehs greeſamees atpakal uſ pilſetu, jo lihds nahkamà wilzeena ateeſchanai mums wehl atlikàs laika kahdas trihs ſtundas. Lai nu gan wehl nebijaſ paſaules gabalu no Rigaſ, tomehr wiſſ jau parahdijàs muhſu azim ſweſchadaſk. Uſ tirguſ laukuma nebija nomanama ta ro-ſiba, kaſ Riga uſ tà ſauzamà „utu-tirguſ.“ Protams, mantu jau nu bija daſchdaſchadu. Ari ſtarp rebeneekeem atradàm daſchu labu Moſuſ dehlu, kuſch tà dihwaini uſ mums noſkatijaſ, kad uſrunajàm wiſu Wahzu walodà, kuru wiſi daudſ wahjaki ſaprot, nekà muhſu Iſraeliteeſchi. Raugotees uſ tirgotawam, tad tur tikpat wiſſ noſahrtotſ, tà pee mums Riga. Bet wiſpatihkamako eeſpaidu eedod Kreewu tehjnizaſ, kur jau pa laikam wiſſ ſpodri un uſkoptſ.

Tà noſtaigajàm kahdas diwas ſtundas pa pilſetu un nepeezeefchamako preeſch tahtakà zeta apgahdajuſchi, peemehram tabaku, ſataiſjamees atpakal uſ ſtanziju. Weeſniza, kurà bijàm apmetuſchees, nebija wiſai dahrga, glihtàm, ehrtàm telſam un ar ſawu ehrgetu muſiku. Tehriku ſamafajuſchi un ar weeſnizneeku uſdſehruſchi „lihkopuſ“ uſ

atkalredsefchanos, panehmām ormani un brauzām atpakaļ uš stanziju, jo pirms faules noefchanas mums jau atkal bija jadodās zeta. Lihds fchim paldees Deewam, bijam pee pilnas wefelibas, lai nu gan mums daschreis „dundurs“ padarija weeglas, isdseedejamas galwas fahpes. —

Tikko ar fawām zeta fomam fahneedsām stanziju, kad jau ar tuhlin atskaneja pirmis swans; jo wilzeens, ka tas weenmehr mehds buht, jau stabweja fakahrtots uš Harkowu. Ka ziti pafascheeri, ta ari mehds ahtri noweetojam fawas mantas wagoni, kurfch — tapat gandrihs wif — bija pafascheeru pahrpulhsts. Tikko bijam uš fehdefteem eenehmufchi fawas weetas, kad jau ar tuhlin atskaneja treschais swans un lokomotive pehz weza paraduma eefahka kustetees uš preefchu, fahkumā lehni, pehdigi weenmehr ahtraki. Tagad nu brauzām pa Kurfkas-Sewastopoles dselszetu projam uš Harkowu, atstahdidami ais fewis kalnus un lejas, pilfetas un fahdschas un pa dakai ari leelos fahlu klajumus — stepes, kuras skatitaju azim parahdijas weenmehr wairaf fawā dabigā fahkumā. Kur tik azis pametām zaur wagona logeem, tur ari Kreewu fahdschas fawām modernām eetaifem raudsijas mums preti, kamehr beidsot tahkumā tikko wehl eeraudsijam faulē spihgulojofchos newifai garos tornus.

Lais mums uš Harkowu brauzot, bija weenmehr jauks, mainijas ta ap 32° pehz R., ari tadeht, ka wagoni bija loti pahrpildijufchees pafascheereem. Un tahkaf un tahkaf mehds brauzām bes kaut kahdeem kawefteem, lihds atfneedsam Taganrogas pilfetu pee Njowas juhras. Bet paldees Deewam, tur mums nebija nekahdu weltigu puhlinu pahrkrawafchanas finā, jo ar to pafchu wilzeenu mehds brauzām zauri uš Kostawu pee Donas. Kahdas defmit werstes gar Njowas juhrmalu brauzot, mums nebija jagarlaitojās, noskatotees juhras mirdsufchā lihmeni, uš kuras daudis fugu fchurp turp braufaja. Ta raugotees uš silfatganeem witneem, uš fugu, ka ari laufchu darbo-

fchanos, uš fkaidrajām, augstajām debesim, mani pahrnehma it melantolifkas juhtas, pee wifa fcha skata atgreeschotees atpakaļ domās uš Rigu, uš dsimteni, pee wezakeem radeem, draugeem un — feltainites.

Katram no maneem draugeem bija noguluftees ihpafcha gruhstirdiba uš firds, kamehr beidsot lokomotives skatais fwilpeens muhs pamodinaja no dsitās fantasijas. Dselszeta lepna stanzija bija fahneegta. Mums bija jaiskaphji un janogaida zits wilzeens, kurfch pehz kahdām stundam mehds noet. Tamdeht mehds beedri nodomajām pilfetu apmeklet un to daudis mas apskatit. —

II.

Kostawas pilfeta atrodas pee Donupes, puslihds augstā kalnā, loti romantifkā weeta, ta ka no reetrumeem raugotees, upe, noslehpumaini tezedama, eegahschās Njowas juhrā. Ari té jaukais parks peefchfir pilfetai patihkamu eespaidu. Tadeht nogahjām uš tureeni un nolikām tahkaf zekot tikai ar nafts wilzeenu. Roku pawehni atpuhtufchees un noskatidamees uš Donas weiklajem laiwineefteem, kuri ihredami apdseed fawas jaukās deenwidustehwijas kalnus un lejas, fahdschas, ganampulkus, waronus un warones u. t. t., dewamees atpakaļ uš pilfetu. Scho to preefch tahkafa zeta apgahdajufchi, nobrauzām uš stanziju, kur drihs ween peenahza wilzeens, kas pehz masa brihscha aijripoja uš Wladikaukasu.

Nafts faweem tumfcheem spahrneem fedja wifu radibu. Bijām nogurufchi, tadeht atlaidamees uš beufteem un padewamees, nododami fawas zeta fomās konduktora apfardsibā un usraudsibā, uš kahdām stundam meega mahmulinai. Kad pamodamees, tad faulite it laipni eespihdeja pa wagonu logeem eefchā, it ka muhs apfweiznadama. Kad peegahju pee loga, tad manām azim parahdijas jauks-

flats — romantiska dabas aina, ko muhscham neaismiršičhu. Tumschās nafts ehnas bija juduščas. Saulite gaišči apspihdeja stepi un augstās Kaukasiņas kalnu rindas, kuru wiršotnes apklahtas ar muhschigu sneegu un ledu, kamehr apakščā, jaukajās eelejās, aug un šalo wihna loki. Sahlainās stepēs ganās daudj širgu un zitu kustu. — Swaigā rihta wehšmina, kas no kalnajeem nahkdama, eepluhda pa watejeem wagonu logeem eefschā, darija gan muhsu šakaršufchām eefscham, to eedwafchodami pilneem malkeem. Šlgi es nostahweju pee wagona loga, un azumirkli wifās škunjas bija mani atstahjuščas. Zif jauki pašaulē, ihpašči šche Kaukasiņa! tā murminaja mana eefschigā balšs. Tā mehs brauzām weeninehr tahtak pa Kaukasiņu, mainidami kalnus un lejas, un notak muhsu azim parahdijās jaunās, jaukās ainas, kamehr beidšot, dasčas deenas braufušči šafneedsām Petrowšku pee Kaspijas-juhras. Šche mums bija šahdas deenas japawada, jo wagonu šuhtijums bija wehl palizis zekā pakat. Atmetamees šahdā weefnizā. Weefnizneeks, jauns, mudris zilweks, eerahdija mums istabu ar diwām gultam un isprašija mums kreewu walodā, kur un šahdā noluhkā mehs brauzot. —

Petrowška atrodās pa-augstā weetā. Weenā pušē šahw augštee, romantiskee Kaukasiņas kalnaji, kamehr no otras pušes apškalo pilsetu Kaspijas juhras šatganeē wīni. Gedšihwotaji ir wairak Tatari, Tšherkešē, Peršeefči, ari pa daļai Kreewi, kuri nebehdadami par šarstajeem šaules štareem, tšhakli štrahdā pee kugu eelahdeščanas un islahdeščanas.

Lai nu gan mums šahkumā bija tā nepatihkami ap duhšču, — wišwairak aif šarstajeem šaules štareem, tomehr mums bija jabuht meerā ar šawu likteni. Tikai ap wakarū, šad šaulite taišjās atšahst šemes mahmulinu, šaweem pehdejeem šelta štareem wehl apspihdedama juhras wīnus, mehs atšahjām weefnizās telpās un nogahjām, omuligi

šarunadamees, uš Kaspijas dahrsu, kas atradās ne tahtu no muhsu weefnizās, uš juhras krašta. Tur atšehdamees uš benkeem un te man eefchahwās prahtā, ka šchodeen tatschu muhsu tautas Šihgo-šwehtki. Jo ahtri bija peenahzis Jahna wafars, 24. junijs. Tā elektriski ischahwās pa manu šermeni. Mehs te tahtumā un muhsu amata beedri un draugi Rigā un pa zitām dšimtenes malam pee putojšcheem alus šaufeem, degošchām darwas muzam. Gan šatris šasitajs un šasitaja šinās, zif lihšmi un preezigi šwin Jahna wafaru, bet ne wifās malās, ne wifās malās atškan Šihgo dšeesmas tā, kā pašchā lihgotaju šemē. — Un kur tad wehl šche! Šchejeeneefcheem naw ne jaušmu no muhsu leelajeem tautas-šwehtkeem, wini nepašihst Jahna wafara preezigos šaudijumus; — wišs šlufs, kamehr tur tahtā dšimtenē uš Daugawas wīneem šchuhpojās daudj apšaismotu un šalumeem ispušchlotu laiwīnu ar lihgawaišneem un šeltainitem. Bet šchām šehram domam uš dšimteni nebija ilgi jawalda. Waj tad ari mehs šche uš Kaspijas juhras krašteem šehdedami newarejām lihdsprezatees muhsu Daugaw' un Gaušmaleefcheem? Kas mums to wareja leegt?

„Šē!“ uššauzām šelneram un pawehlejām wīnam atnešt šchahdus tahtus šrahmus. Šahkumā „ušprawijām“ duhšču un ušdšehram wešelibu un labklahjibu muhsu dšimtenei un wīšeeem wīnas eemihšneefcheem, — bet wišleelako glahši šalehjam uš tehwijās šeltemu wešelibu un muhschigu, nepahrgrošigu mihlestibu uš šaweem tauteefcheem; — tad gahja walā: „Šihgo, Šahnit!“ pehz šahrtas. Wafars bija jauks un ari mums palika labaki ap duhšču. Tā mehs draugi nodšihwojām lihds rihta gaismai Kaspijas juhmalas parkā, kamehr gaischs šahrtums austrumōs mums pawehštija, ka šarstā šaule atkal ušnemš šawu deenas gaitu. Tandehšt omuligi greešamees atpakat uš muhsu weefnizu un atšaidamees uš šahdām štundam gultā uš ihšu atdušu, jo šchodeen, 25. junijā, mums bija ja-atšahj Ciropas Kreewija un japahrzelās ar

fugi pār Rāspijas-juhru uš Krasnowodskas pilsetu, Turkestanas prowinzē.

Daščas stundas nogulejušchi, peezehlamees un fakahrtojam wišas leetas uš ašbrauškhanu. Rugis jau stahweja juhrmalā. Wairak reišu atškaneja dobjais šwilpeens, daudš-fahrtigi atbalfodamees pa kalneem un lejam. Tagad wairs nebija laika kawetees. Sakrahwam šawas mantas ormands un laidam uš ostu, jo lihds tureeni bija kahda zeturtdak werste, kur muhfu fugis „Tropiks“ guleja kà kahds stalts gulbis uhdeni. Peršeefchu strahdneeki mums peepalihdseja muhfu mantas eenest fugi, kur mums tapa eerahdita loti ehrtā telpa, jo brauzeju bija maš. Pahrejās apakšch-telpās bija eelahdeti kahdi 60 no muhfu wagoneem, protams iš-ahrditās dakās, kuras wehlaš bija jašaleef kopā wefelā wagoni. Tā tad ar teem mums bija jabrauz wairak šintu werstu pa Rāspijas-juhras šilganajeem uhdeneem uš tahto, nešinamo šwefchumu.

Behz masa brihšcha atškaneja no fuga treschais šwilpeens, pašnodams, ka drihš ušnems šawu zeku uš Ūšju. Daudš kaušchu bija šapulzejušchees juhrmalā, atwaditees no šawejeem, ašbrauzejeem, mihteem, peederigeem, radeem waj draugeem; bet mums te nebija neweena peederiga, kas ari mums buhtu pamahjušchi ardeewas, waj nu ar rofu, waj mutautinu wehdinašchanu. Deews šin, waj pahrnahšim kahdreiš dšintene, waj kahds no mums nedufēs šwefchā semē, sem šwefchām welenam! —

Rugis, šawām škruhwem šchkeldams wilnus, eefahka pamasitinām kustetees, weenmehr wairak atahlodamees no krašta. Ari mehš amatneeki — draugi stahwejam uš fuga deka un raudšijamees uš juhrmalu, kur daudš kaušchu palika mums pakat.

Kamehr mani beedri nokahpa apakšchā kajitē, atšpir-dšinatees ar ehdeenu un dšehreenu, tikam es wehl ilgi stahweju uš fuga deka un noškatijos fehri uš atpakat palikušcheem, kuri šaweem ašbrauzejeem — peederigeem wehl

ilgi wehdinaja ardeewas ar zepurem un lakateem, kamehr beidsot fugis pašuda škatitaju azim aš tahta apwahršchna. Ūšgrahbts un dšikās domās nogrimis es stahweju wehl ilgi uš fuga wiršas. Ka man ištī truhka, to es pats tai azumirkli newareju šajust.

Laišs bija zauru augošchu deenu jauks, tā ka pašascheeru leelakā daka pawadija uš fuga wiršas šawus brihšchus. Saulite šaweem gaišcheem stareem apšpihdeja laištošcho juhras lihmeni, kas škatitaju azim išplehtās kà kahda bešgaliga aina. Šatganeē witni zehlās lehni un šašchluka atkal kopā, kad muhfu fugis brauzot taišija šew brihwu zeku. Kerzofchi putnu bari lidinajās pār muhfu galwam un pašuda azim redsot aš tahtajeem witnu kalneem, it kà tee nogrimtu juhrā un nepazeltos wairs nekad gaisā.

Pamasitinam wakars tuwojās. Saule taišijās nošlih-det juhrā aš tahtajeem Kaukasijas kalneem. Jo špošchi winas pehdejee štari apšpihdeja juhru un muhfu fugi, it kà teikdami „ar labwakaru“ wišeem šaweem semes behrneem. Tad winas šildošchee štari pamasitinām išdšifa un wina nošlihdeja lejup. Šazehlās mašs wehjinšch, kuršch drihšumā peenehmās leelakōs špehkōs. Ūšigla pamasitinām eetina ar šawu bahlo šegu wišu juhru un muhfu fugi, kamehr beidsot parahdijās pee tumšchajām debesim nakts-kehnišch, mehnešis, muhs laipni apšweizinadams kà nemaldošchs zeta rahditajs.

Kā jau peemineju, tad wehjšch augtin auga, azumirkli šazeldams leelus wilnus, kuri pat draudeja ušgabstees muhfu brauktawai un to aprakt. Bet kas uš juhras wehl naw brauzis, tam tas išleekās pateest, kamehr uhdeni tikai strahdā šchahdā wehja šawu dabas nolemto, weenfahršcho lomu. Ari man tas šahkumā išlikās tā dihwaini, wahrdu šakot, bailigi, kamehr mani kapteins, pee manis nemanot peenahzis, eedrošchinaja, lai nebihstotees, jeb ja es šajuhtot tā kà reiboni waj šliktu duhšchu, — ta ešot juhras-šlimibas šihme, tad lai eedjerot uhdeni ar etiki, tad pahreešchot.

Wareja buht tà ap pusnakti, kad ari es nokahpu kahjité un dewos pee meera, kamehr mani ziti beedri jau fen duseja faldu meegu fugi us juhras wikneem. Zeets meegs ari mani tublin pahrnehma un es nedsirdeju nekahdu ahrfahrtigu trofni, kas buhtu mani istrauzejis no maneem fapneem, lai gan ahra bija beidsot plofjupees deesgan leela wehtra; tomehr, paldees Deewam, rihta pamodos spirgts un wefals un eectureju ar faweem beedreem kopigu brofastu.

Trescha deena, tà ap pulksten dewineem wakarâ, muhsu fugis „Tropiks“ eebrauza Krasnowodskas ostâ un apstahjâs netahk no malas, ismesdams enkurus. Smagi peelahdetais fugis, darbodamees ar fawam fkruhwem, dsiti usrafa ostas uhdeni, kurfch bija loti netihrs un smirdofchs, jo pilfetas netihrumu wadi eegahjâs wisi ostâ. Zaur to gais kluwa bees un smirdofchs, un tas mums eedewa nepatihkamu eespaidu. Kur juhrâ mums pluhda preti flaidrs gais, tur tagad mums bija ostâ jaedwascho smirdofchs, zilwefam newefeligs gais. Ostâ dega wahji apgaismotas lampas, un zil tahli azs ween wareja redset, pilfetu apnehma no wifam pufem augsti kalnaji, kuri mums wakara krehflâ rehgojâs preti kâ kahdas draudofchas ehnas, kâ kahdas leelas, wezas, fabrukufchas pils drupas is firmâs teiku walstibas.

Pulkstens weenpadfmitôs wakarâ, te japeemin nakti, jo tublin pehz faules noefchanas, pehz 7—8 wakarâ ari te, tàpat kâ zitâs deenwidus datâs, loti ahtri fatumst, tà ka pat us desmit foleem newar zilwefu faredset — mehš peezi beedri nobrauzâm ar fewifchku laiwu malâ un nogahjam us pilfetu, tomehr tur pa nakti nepalikam, bet atgreesdamees atpakat, palikâm us fugi. Dtrâ rihta, pulkstens apmehram feschôs, peezehlamees un nogahjam atkal us pilfetu, apraudsitees pehz kahda korteta, jo tagad muhsu zeta mehrkis bija fasnegts. —

Pilfeta atradâs us Kaspijas-juhras krasta un ir

apnemta, kâ jau mineju, no milfigeem kalneem. Wina ir masa, apmehram kâ weena no muhsu Widjemes aprinka pilfeta, netihra, nebrugetâm eelam, weenfahrfchâm mahlu mahjelem, kurâm lihdseni junti, kâ pee mums greesti. Weenigais pilfetas gresnums ir Muhamedanu moscheja (basniza) ar faweem daschdaschadeem, dahrgeem isgresnojumeem. Eedsihwotaji ir wairak Tatari, Perseefchi, Ara-beefchi, Armeni, Kreewu loti mas, tà ka pehdejo walodu dsird tikai no weetejeem faldateem waj retajeem dselsszeta eeredneem. Tadeht mums, pilfeta nonahkufcheem, isdewâs deesgan plahni, jo nepratâm runat wizu walodu. Ko nu eefahkt? Nekawedamees nogahjam atpakat us fugi un aprunajamees ar matroscheem, kamehr beidsot weens no wineem, dabujis atlauju, mums nahza lihds par tulkku. Gegahjam kahdâ weefnizâ, turu pee ostas, un tur zaur matroscha palihgu falihgam ar tschetreem Perseefcheem, kuri mums kâ nastu neseji nahza lihds us fugi. Pehz kahda laika muhsu mantas bija fanestas weefnizâ un mehš at-laidâm fawus nesejus.

Ari pats weefnizneeks bija Perseets, kurfch muhs deesgan nelaipni fanehma un eerahdija mums masu istabu, kur zits nefas wairak nebija, kâ diwi weenfahrfchi koka krehfli. Usprafijufchi ehdeenu Kreewu walodâ, mehš dabujâm neraudsetu maifi, kuru eedsimtee nosauz par „tschurek“ un us eefinu zeptu aitas galu „schischlik“, zitu neka wairak. Kâ mums schkita, tad zita ehdamâ winam laikam nebija un ja ar bija, wina walodâ tatschu nepratâm ne pehz ka jautat. Mums ehdot scho weenfahrfcho austrumneeku maltiti, weefnizneeks uslika mums us galda Turku pihpi, lihdsigu masam famowaram, ar masâm schtuh-tenem jeb garâm, kâ lifâs, gumijas waj drehbes spizem, un smarschainu tabaku, kas pee mums deesgan dahrgi maffâ. Paehdufchi, fahkâm ari kuhpinat walâ, un mans beedris wehl schodeen newar aismirst, tà fakot „labo duhmu,“ kamehr es, buhdams masš pihpetajs, neliku us

tam nekahdu leelu wehribu. Pehz tam ujdjehram ari peenesto tehju, kas sinams, usleeta pehz muhsu weida, waj ari labaki.

Tà ar labo ehstgribu atspirdsinajufchees Deewa doto dahwanu un atstahdami fawas mantas weefnizneeka usraudsfiba, kurfch, deemischehl, faprata loti wahji freewiski, mehs nogahjam us pilsetu apraudsitees pehz leelaka korteta; jo mehs newarejam istift ar tif masu telpu, turklaht peezi zilwefi, un fche tatfchu tagad bija muhsu darba laufs, fur mums bija japaleef us ilgaku laiku.

Ari fchim noluhkam falihgam ar kahdu matrosi, un pateest mums laimejas atrast korteli pee kalneem, kahdu wersti no juhrmalas. Ari fchas mahjeles fainneeks bija Berseets, wahrda Dadjo-Merjo, kurfch mums eerahdija diwas puslihdj leelas ehrtas istabas par 6 rubkeem mehnefi. Tagad ar fcham behdam bijam zauri, un laime mums bija ari ta, ka muhsu fainneeks, buhdams weikalneeks, prata gluschi labi freewiski runat.

Tadehl mehs wixu usajzinajam, lai wixsch mums nahf lihds us weefnizu, ka waretu fawas mantas aishghdat wina namà. Labpraht wixsch mums paklausija un teiza, ja efot kas ko nest, tad wixsch warot panemt lihds kameeli. Tà tad bijam gluschi wakà no wifam raisem.

Nogahjam us weefnizu un famakfajam tehrinu, kas neijnahza wifai dahrgi, tifai 150 kap., atrehkinajot „leelo pihpi,“ kas par wolti top katram weefam uslifts us galda. Mantas fakrahwam kameekam mugurà un tad laidam us fawu jauno dsihwes weetuu pee kalneem. Mums ejot, pee debesim tahlumà pazehlas tumfchi beesi mahkoni, tà ka fahkam zeret, ka drihsumà leels leetus atspirdsinas istwihfufcho dabu; jo wifs muhsu azim parahdijas tifai kà tuffnefis, wifs kà isfwilis un nodedsis, nefur nekahdu satumu, faule dedsinat desinaja. Bet muhsu zeribas bija welligas; jo muhsu fainneeks mums isfkaidroja, ka tee wis ne-efot leetus mahkoni, bet leeli, beesi putekti, kuri zetotees no

leelam karawanem, kas nahkot no Indijas ar tehju, aitu ahdam un zitam prezem. Ak, kà mehs gaidijam leetu katru azumirkli! — gruhiti bija panest karstos, dedsinajofchos faules starus; bet atspirdsinajufchais uhdens nepluhda no augfchas. —

Tà fafneedsam fawu korteli un nokahrtojam wifas leetas, kà ween mas warejam, pee kam muhsu fainneeks raudsfijas us mums dihwainam, bet tomehr weefmihligam azim. Pamasam ari wakars tuwojas, un tifko bijam apfkatiufchees, te jau ari tumfa klaht. Saimneeks mums eeteiza gulefchanai filza fegus, kuri jaklahjot apakfchà un tifai jagukot us grihdas klona waj ahra us jumteem nafts dsestrumà; jo fche nemehdsot leetot gutamos matratschus. Us filza fegeem eedsimtee gut tifai tadehl, ka tad drofchi no kahda firneklam lihdsiga kustona, „falang.“ Wixsch ir reeksta leelumà, pelekà krahfà un loti giftigs — nahwigs. Ja wixsch zilwefam eedsel, tad azumirkli wifa meefa peetuhfst un ja naw tuhlin ahra palihdfiba pee rofas, tad pafaules pilfonam jabeidsas. Bet ja wixu pakfchu pee dsel-fchanas nofer un ar wina fermeni farihwe eewainojumu, tad dselons naw giftigs, tuhfnis atlaischàs un zilweks paleef dsihws. Kadehl wixsch bihstas nolaištees us filza fegeem, fur zilweks dufs un fargàs to eewainot, to deemfchehl, newaru isfkaidrot faweem lastajeem. Warbuht, tà man fchkeet, tas bihstas no filza wilnas, ka ta warbuht iswelf wina giftigo dselonu.

Schis padoms un fchahda eeteifchana bija mums nesinatneekem protams leelfwariga. Pirmaj nafts pahrgulefchanai dabujam no fainneeka filza defus. Paturejufchi weenfahrfchàs wakarinas, maisi un aitas galu, ko mums fainneeks pakneedsa, dewamees pee meera, nowehledami fawus mihlus tur tahkaja Widsemé Deewa Kunga fargafchanà un glabafchanà.

Lehti manas azis negribeja aishwehrtees, man gutot us grihdas klona. Schahdas tahdas ainas stahdijas preekfch manam gara azim.

Tahli no kalnajeem spēdās manās ausis tihgeru, wilku un zitu meschaimu kaušchana, kas druhmi un baigi atbalsojās tumšhajā deenwidus nakti. Bet ta Kunga engeki muhs pašargaja no wisa launuma un aišwehra drihji ari manās azis maigā šnaudā, Riht-Asijas Perseeschu naminā. —

III.

Nakti šawā jaunā dšihwes weeta pawadijufchi, tuhlim nahkamā rihtā dewamees uš ostu, kur turenēfchi, Perseefchi, Tatari, Armeni un ari dašchi Kreewi, kahdi šimts wihru, tšhalki strahdaja pee wagonu islahdešchanas no fuga, kur ari mehs, šcho to eerihkodami, pawadijām kahdas stundas. Neaprašts škats parahdijās muhsu azim. Garas kameeku rindas šahweja dašchdašhadām prezem apkrautas oštas malā un šagaidija isdewigu brihdi, ka wihu ihpašchneeki tās waretu nokraut un atdot eelahdešchanai fugōš un aišfuhtifchanai uš Deenwidus-Kreewiju.

Kameeki, ir eedšimto peknas awoti, jo dašcham Perseefcham ir apmehram šefchdešmit lihdsi septindešmit tahdu nastu nefeju, kuri tad apgahdā pilsetu ar malku, kalnaju rošchu šaknem un iškaltufcheem ehrišchkeem un dadšcheem, — almeņeem un dašchadām zitām prezem. — Pilseta, kā jau mineju, naw nekahda lepna; tikai ween romantifku škatu dod augštee klints kalnaji, kuri aiš pilsetas kā wareni milšchi pazehlušchi augšti gaisā šawas wiršotnes, it druhmi noškataš putojošchōš juhras wišnōš, kuri pret klintim šifdamees išwed šawu dabigo lomu. Kalni, tikai apnem kā šchogs pilsetu wišapfahrt; tikai deewidōš mirdš preti Kafpijas-juhras špoguls. Pār kalneem no pilsetas, kā eewehroju, wed tikai weens leelaks, plataks zekšch jeb teka, pa kuru nahf karawanes wišadām prezem gan no Peršijas, gan Indijas, gan zitām austruma šemem.

Nekur, zil tahli ašs ween šneedsās, tu neredšefi nekahdu šakumu, nedš koku; wišur tikai šarkanas klinschu

šmiltis, kuras dašchreis, wehja dšihstas, šazel beesus puštektu mahkonus. Ari šaules štari šche rahda šawu leelo špehju, jo wišs šcheit ir aiš winaš karštuma kā isdedšis un išmiris. Ir pat putni, no karštajeem duhreeneem bihdamees, šlehpjas kalnu aišās un plaišmās. Tikai weenigi šifenu tšchirpšchana trauzē deenā klušo dabu. — Tahda nu bija muhsu dšihwes weeta tahkajā Asijā, Krasnowodškas pilsetā.

Birmās deenas pawadijām mahjā pee šawa jaunā šaimneeka, kuršch bija jautrs, omuligs wihrs un muhs pamahzija šchahdeem tahdeem padomeem, kā jaisturās pret tureenes laudim, kahda wihu rakštura un tā joprojam. Wina pawadibā, protams tikai tad, kad wiham atlika laiks, mehs ištaigajām pilsetu uš wišām pušem un apjautajamees pār strahdneeku šahwokli; jo bijām nodomajufchi jau nahkamās deenās ušfahkt šawu Šenifka šabrikas ušdoto wagonu darbu šché tahkajōš austrumōš. Muhsu runu noklaušjees, šaimneeks pakratija domu pilns galwu, teikdams, ka šche strahdneeki gruhti dabujami un otrfahrt, kā tahdu darbu, kahdu mehs domajot eefahkt, šchejeeneefchi nebuht neprotot, ka wineem no tam ne-efot nekahdas šajehzas; jo šche lihdsi šchim nekahdu tamlihdsigu amatneeku, kā atšlehdsneeku, galdneeku, šlempneru un krahšotaju ne-efot wina laikā, kamehr wišch šche dšihwojot, nekad eeradušchees; bet lai neišfamifot, wišch palihdsiefchot pehž eefpehjas mums šagahdat strahdneekus. Ko nu lai eefahkt? Darba pašinā mums šoti daudš, bet kur tad dabušim tagad strahdneekus, tahdus, kas daudš maš war šahkumā išwest šawu ušdoto darbu; jo protams, wehlaš katrs, kahdu laiku strahdajis, tatschu eewingrinajās šawā darbā, jo darbs darina meistaru, teiz wezs šakamšwahrdš. Tadeht šahkumā mums šaplaka duhšcha, jo lai makkatu zil makkadams, darbs bija japaštrahdā, un tahds bija muhsu šabrikas ušdewums. Drihji apmeerinajamees, jo domajām uš šawa šaimneeka peepalihgu.

7. julijā mehnešcha deenā dewamees it nopeetni uš kugu peestahtni, kur jau muhsu wagonu fuhtijums bija

islahdets. Zaur Dadjo-Merjo gahdibu fadabujām pir-
majās deenās kahdus 30 strahdneekus, un tā tad ar Deewa
palihgu eefahkām fawu darbu no pulksten 4—10 no rihta,
jo karstās faules dehl newarejām deenā strahdat, lai gan
to wehlejamees no wifas firds, ka waretu ahtraki pabeigt
fawu darbu.

Cefahkumā darbs nemas neweizās, jo tu pats, mih-
lais lasitajs, warbuht wehl tagad strahdā Fenikfa fabrikā
un redsi un fini, kā fcheit amatneeki darbojās, bet ne tur
tahkajōs deenwidōs, kur laudis wehl deemschehl nesin, kas
ir amatneeziba un winas augli. —

Darbs mums gahja loti lehni us preekschu. Bet
wisleelakā libele bija man kā krahfotaju wadonam —
neweens no manem strahdneekem wehl nebija fawu laiku
redsejuschi ne krahfu ne kiti, neds pindseli, neds dselss-
waj koka fchpakteli, kamehr galdneeku un atflehdneeku
wadoneem darbs labat sekmejās, jo daschi no winu laudim
bija tatschu jau daudj mas strahdajuschu koku- un dselss-
darbu, bet maneji — nefa!

Mutes atplehtuschu wini raudsijās us krahfu muzam,
un kad liku weenai dibenu atsi, tad wini wisi brihnijs,
kas tee gan par smehreem warot buht.

Protams, ka man bija wifs jaeefahrto, jaerahda,
kā jataifa stalaschas krahfoschanai, kā jafchidrina krahfa,
kā jafaleel pindseles un kā jaeeahk strahdat. Tā kopā ar
faweem strahdneekem fahku „raut“ wakā.

Karstee faules stari duhra kā ar nascheem us
muhfu galwam un kaweja muhs loti darbā. Tās wagonu
dakas, kuras fahkumā bijam no krahfojuschi farkanas waj
baltas, pehz ihfa laiku peenehma pawifam zitadu weidu —
karstā faule bija fadedsinajusi krahfu un pahrwehrtusi
pawifam fawadaku. Tik weenigais patwehrums ais leelā
karstuma bija Kaspijas-jubras uhdens, kurā pa laikam,
brihdi pastrahdajuschu, warejām fawu karsto kermenī at-
wehfinat, bet tikai us ihfu brihdi.

Tikko bijām isnahkuschu no uhdens, kad karstums
muhs atkal pahrnehma. Tā gribot negribot, mums pehz
kahda laika bija atkal pahrmainsus jakahp uhdeni un daudj
mas jaatwehfinajas.

Schahdā stahwofli nostrahdajām, lai gan gruhti,
daschas deenas, kamehr beidsot farunajamees un weenoja-
mees, ka buhtu loti labi, ja fche uszeltu buhdu; — tā
tatschu waretu glahbtees no karstās faules, kura, it kā
muhs apdraudedama, nebuht nepalika wehfaka. Domats,
darits. Kehramees wisi duhschigi pee darba un drihsā
laikā buhda bija gatawa. Weenā galā nolikām materialu
un otrā ustaisijām galdu un soli darba peesihnejeem.

Reis kahdā swehtdeenā mehs diwi beedri nogahjām
us juhru masgatees tā ap pulkstens peezeem no rihta.
Saulē jau kreetni dedsinaja, peenemdama ar katru sekundi
leelaku dedsinaschanas spehku. Cefahpām uhdeni, kurfch
bija kreetni silts. Bijām kahdas desmit minutes atwehfinā-
juschees dsestrajōs wilnōs, kad us reis mans beedris
eefleegdamees islehza no uhdens us krasa, jo muhsu azim
parahdijās apmehram diwi pehdas gara, bruhni spihdoscha
tschuhfka, kura, taifni galwu wirs uhdens pazehlust, us
mums peldeja. Ibbijees sekoju jaram beedram, kamehr
ziti no muhsu strahdneekem, kuri ari turpat peldeja, teiza
mums, lai nebihstotees, jo schahdas tschuhfkas kodeens
ne-efot gistigs schai laikā; tikai maja un junijs nehneshōs
newarot lihdsiet nekahda, ahrsta palihdsiba, jo tad zaur winas
kodeenu zilweks krihtot nakwei par upuri. Bet tagad lai
nebihstotees, tikai tad, kad zilweks winai usminot jeb
peesckfirot kahdas fahpes, wina eedselet, zitadi ne*).

No ta laika, kad mehs Ridsineeki gahjām masgatees,
notat raudsijamees uhdeni, waj kaut kur neparahdās kahda
tschuhfkas galwa, jo winu tur neisskaitami daudj, tā ka

*) Kā scho uhdens-tschuhfku weetejee eedsihwotaji nosauz, tas
man deemschehl peemirfees, tadehl ka mana peesihnju lapina pasubusi.

uſ winām rauzotees, ſchauſmaſ pahrem iſkatru zilweku. Un kà tad wehl ne uhdeni, kur failam jabuht ar winām kopà! —

Bijam ar Deewa palihgu jau noſtrahdajuſchi daſchas nedetas, bet deemſchehl ar maſ panahkumeem; jo gandrihſ wiſſ ſtrahdneeki nebija leetprateji ſawà darbà. Lai nu gan mehſ ſawuſ ſweedruſ un puhleſ netaupijàm un maſ behdajamees, jau apraduſchi, ar ſauleſ ſtareem, lai nu gan nopeetni un tſchakli ruhpejamees par ſawa kunga un darba ihpaſchneeka labklabjibu, godam apnemdamees darbu nodot tureenēſ dſeliſzeta waldeſ inſchineereem, — tomehr ar behdigu ſirdi mumſ bija janoflatàſ uſ wiſu, ka muhſu ſweedri un puhlini lihdi ſchim neſuſchi toti maſ augku. —

Iſkatreſ ſehjeiſ, kurſch iſſehj ſawu ſehklu, ſagaida zeribaſ pilnſ plaujaſ laiſu, un kad tiſ laiſſ atnahziſ, kad jaſanem augki par puhlineem un nekàſ naw pa-audiſſ un wairojeeſ, tad jau katram ir behdigi un druhmi ap ſirdi, un tà man bija ſchoreiſ. Augku nekahdu ſawà darbà wehl nebiju panahziſ.

Ari weena leeta, kaſ muhſ kaweja, bija taſ, ka nebija un newarejam nekur atraſt paſtahwigu weetu, kur waretu pabeigt uſſahkto darbu; jo jauni wagonu ſuhtijumi nahza arween klahſt un trauzeja muhſ darbà. Protamſ, mumſ taſ bija tee jaſanem un janofahrto weetà. Turpreti mahldera darbu ſabojaja ari leelaſ nakts wehtraſ, kuraſ tur, ſaulei noejot, beeſchi ween zetaſ un apklabj kraſſu beeju putekku kahrtu.

Tà taſ gahja, lai nu gan gruhti, pamajaſ uſ preekſchu. Daſchu labu reiſ man bija ſmagi janopuhſchàſ pehſ pabeigteem deenaſ darbeem, pahrdomajot ſawu likteni. Ziſ daſchu labu nakti newahrtijòſ beſ meega uſ ſawa ſilza ſega! Newiſ wairſ ſehraſ pehſ dſimtenēſ un wiſeem mihteem mani nomozija, nè — tagad tiſkai darbſ; jo biju ſchurp atſuhtitiſ, wiſu pareiſi iſgatawot un atdot leetofchana i dſeliſzeta waldei. Taſ mani ſkumdinaja deenu un nakti. —

Ar Deewa palihgu bijam jau pagatawojuſchi kahduſ trihſdefmit pretſchu wagonuſ. Bija ſeſtdeena, kur mumſ bija ſaweem ſtrahdneekem jaiſmaſſà nopelnità nedetaſ alga. Tadeht wini, ſaulei noejot, ſalaſſjàſ ap muhſu buhdu, un tur katriſ ſanehma ſawu ſuhri gruhti pelnito nedetaſ algu, ſahkot no 7 — 12 rbl. Tà tad alga deeſgan peeteekofcha nepratejeem ſtrahdneekem. Ari mehſ ſcheit Baltijà ſtrahdajam ar ſweedreem waigà un nopelnam ſawu deeniſchu maiſi, jo, protamſ, maiſe nenahk beſ darba; bet tur Turkeſtanaſ prowinzē jaiſtur daudiſ wairak, eekam dabu peeteekofchu nedetaſ algu.

Tee gruhtumi, kaſ tur ſtrahdneekam jarediſ un jaiſzeekſch, naw wahrdeem aprakſtami; to tiſ ſajuht taſ, kaſ tur ir bijis un patſ lihdiſdarbojeeſ. Tur darbſ daudiſreiſ maſſà ari zilweka dſihwibu; tadeht mihtaiſ, neapſkaudi to darbonu likteni, kuri zihnàſ ſweſchà paſauleſ malà. — —

19. julijà, ſaulei lezot, mehſ dewamees uſ darba laukumu. Laiſſ bija toti karſtiſ, gaiſſ twihzoſchſ. Neweena atſpirdſinajoſcha wehſmina nepuhta. Wiſſ bij toti kluſſ un druhmſ. Swinigiſ meereſ, warbuht ari tadeht, waldija par wiſu dabu, ka ſchodeen bija ſwehtdeena, ta kunga duſeſchanaſ deena. Bet mehſ nahzàm tomehr darbà, kur ziti muhſu draugi un tauteeſchi tur tahtajà tehwijà warbuht wehl ſaldi ſnauða un netaiſſjàſ wiſſ uſ darbu, bet drihſak gan uſ baſnizu, — kamehr mumſ, lai gan pretlikumigi, bija jaſtrahdà, tſchakli jaſtrahdà, ka waretu aht-raki pabeigt ſawu darbu un iſpildit ſawu peenahkumu. Wiſu gaiſu peepildija tiſ beeſchi maſi kufainiſchi — kniſchli, kuruſ knapi ar failàm azim wareja ſaredſet, tà ka gihmiſ ar roku bija japahrklabj, ka lai ne-eedwaſchotu ſchoſ eekſchàm kaitigòſ kufainiſchuſ.

Ari malderu darbu newareja witu deht eekahk, tadeht ka wini kà kruſa uſkrita uſ nokraſfoteem wagonee m un tà ſabojaja kraſſu.

Tadeht darbſ bija druſku ja-atſtahj, lihdiſ kamehr ap pulkſtēſ defmiteem ſazehlàſ maſa deenwiduſ wehſmina

un isklichdinaja gaisâ wifus knifchtus. Tikai tagad warezam strahdat. Ijdaliju strahdneekam darbu un tad eegabju pee saweem diweem beedreem buhdâ, kuri paschulaiif catureja brofastu — pasihstamo aitas gatu un maisi.

Ari es peefehdos un eeaudiju brofastu, pee tam usdserdams glahsi tehjas. Tad kahdu stundu parunajamees par saweem darbeem, kas buhtu turpmâf darams un kâ waretu darbu ahtraf pabeigt.

Bijam kahdu stundu fehdejufchi, kad weens no muhfu beedreem, galdneeku preefschneeks, it druhmi galwu uf rokas atspeedis, wahjâ balsi uf mums teiza, ka nesinot, kas esot notizis, ka galwa breefmigi fahpot, pee kam mehs winam turpat uf grihdas pataisjâm gulweetu un teizâm, lai atlaischas, warbuht paliks labaki. Ne pusstundas winsch wehl nebija nogulejis, kad teiza ka newarot isturet leelo karstumu, lai leekot winam flapju drahnu uf galwas un lai istaisot feenâ kahdus zaurumus, ka lai drufku eepuhstu wehfmina eefschâ. Kalti, jahgi un zirwi bija pee rokas un isskaldijâm dehtu feenâs azumirkli daschus zaurumus, lai tâ ispalihdsetu muhfu beedram.

Bet muhfu publini, deemschehl, rahdijâs buht weltigi; jo ar katru azumirkli muhfu flimâ beedra stahwoflis klawa fliktaks, tâ ka beidsot zits nefas neatlika, kâ fuhitit pehz ahresta. Tublin weens no mums aisteidjâs uf krona-flimnizu un pehz maj azumirkteem ahrists ar diweem feldschereem bija klah. Winsch apraudsija flimneeka stahwofli, kurfch jau bes famanas uf grihdas guleja, un darbojâs pehz ahristneezibas nolikumeem, jo katra minute bija dsihwibai dahrga.

Tâ pagahja daschas stundas bes kaut kahdeem panahkumeem; jo kâ mums wifseem rahdijâs, nahwe tuwojâs flimneekam azim redsot.

Ahristis gan publejâs zil spehdams, lai atdabutu flimneeku pee famanas, bet wifse publini bija weltigi. Atnahja ari wehl otrs ahristis, ismehginadams wifadus

lihdsjektus, bet welti. Slimneeka fahpes un mokas palika ar katru azumirkli leelakas, kuras usskatot, katram kristigam zilwekam lubstu firds. —

Mehs bijam loti nogurufchi, jo zil spehdami palihdsejâm ahristeem pee winu darbeem. Tikai ap wafaru, tâ ap pulksten fefcheem, flimneeks palika drufku meerigaks, jo kâ likâs, tad fahpes un mokas bija pahrnehmufchas wina spehkus. Kruhtis zilajâs smagi dwafchodamas un norahdija, ka zeetejs drihs pabeigs sawas mokas un aisees uf muhschigeem meera laufumeem.

Mehs tagad stahwejâm ap wina nahwes zilâm un noskatijamees druhmi un behdigi wina grubtajâ zihnâ, bes ka maj ko waretu winam palihdset.

Gan teefcham behdigi redset, kad draugam jafschiras uf muhschibu, ja-atstahj fawi mihtee tahkajâ tehwijâ, bes ka teem wehl waretu teift pehdejâs ardeewas, kuri warbuht ne fapnot nefapno no sawa mihta tehwa un apgahdneeka, ka tas schai brihdi zihnâs ar nahwes mokam. Wihram jafschiras no feewas, tehwan no saweem behrneem, kuri ikkatru azumirkli gaida tehwu pahrnahkam no tahkafweeschuma.

Ap pulksten 9 wafarâ nonefa muhfu flimo draugu uf krona-flimnizu, kas atradâs no muhfu buhdas kahdus fimts fokus tahki uf reetrumeem. Ari mehs nogahjâm lihds un apskatijâm, kur un kâ paleek muhfu beedris. Winsch tika eelikts gultâ, un ahristis, winu ruhpiigi ispehtijis un pahrmeklejis, muhs masleet apmeerinaja, ka wehl esot drufku zeribas, ka warbuht lihds rihtam winsch palifschot labaks, bet gan daschas nedekas paeefschot, eekam flimneeks warefchot atstahj gultu un stahtees pee sawa parastâ darba.

Ar scho apmeerinafchanu mehs tagad atstahjâm flimneeku Deewa glabafchanâ un fargafchanâ un dewamees uf sawu nakts mahju kur wafarinâs eaturejufchi, dewamees pee meera. Loti nogurufchi no schâs deenas peedsihwojumeem, mehs ahtri aismigâm un tâ nesinam, zil ilgi

bijam gulejufchi, kad kahds muhs istrauzeja muhsu meegã. Muhsu buhdas fargš jeb nafts waktneeks, dabujis ſinat par muhsu beedra nahwi, it ahtri pee mums atſteidsjãš pawehſtit, ka muhsu beedris ſchihrees uš muhschibu, tã atſwabinadamees no wiſãm mokam un ſahpem un atſtahdams mihtajã, tahtajã tehwiã feewu ar trim maſeem behrneem, kuri tagad paleef beš tehwa, beš apgahdneeka, weenigi iſſamiſuſchãš mahtes rofãš.

Ahtri mehs apgehrbamees un nogahjam uš ſlimnizu, fur muhsu beedris auſts un beš dšihwibas guleja uš ſawãm nahwes zifam. Swinigs meers bija nogulees uš wina lihka bahlo feju un winſch duſeja tai muhschigã meegã. Mehs tſchetri beedri neſpehjam winu wairs ušmodinat, nekahdas gaudas, nekahdas waimanas newareja wina meeru wairs trauzet.

Tad mehs uš maſu brihdi atſtahjam ſawu miruſcho draugu un nogahjam uš darba laukuma pee ſaweem ſtrahdneekem, kureem darbã bija japeepalihdi un ſchis taš janoſahrto, eefam warejam gahdat par ſawu miruſcho draugu un to pawadit pehz kriſtigu lauſchu peenahkuma uš muhschigu duſu. Drihš ween apgahdajãm ſahrku un wiſu, kaš behrem wajadſigs, jo karſta laika deht taš bija tuhlin otrã deenã japaglaba. Tã pagahja ſchi deena ſawãm ſkumjam un behdam.

Auſa jauns rihts. Beenahza taš brihdis, kad bija japawada muhsu draugs un amata-beedris uš pehdejo duſas weetu. Rã zitreiſ, tã ari ſchodeen laiſš bija toti karſts. Ap pulſtens weenpadſmiteem atnahza pareiſtizigo preeſters — jo luteru garidsneeka Kraſnowodſkã naw, — kurſch nolajã ſwehtu aiſluhgſchanu par miruſchã dwehſeli un pawadija winu uš ſmilſchu — ſche jaſaka klinkſchu kalneem.

Gefahkãš fehrũ gahjeens. Sahrkš, beš jeb kaut kahdeem puku wijumeem — jo ſatumu ſche nekahdu naw — weenigi ar drehbi pahrwilktš, tapa iſneſts no ſlimnizas no tſchetreem ſaldateem, kamehr mehs tſchetri atlikuſchee beedri un draugi

gruhtſirdigi tam ſekojam. Uš weeteja kareiwu pulka wirſneeka, ſchtabkapeina Kemrehta, dšimta Widſemneeka pawehli 24 ſaldati muhs ſagaidija ahriã pee ſlimnizas wahrteem, atdodami mirejam, kaš ari ſawã laika bija bijis kareiwš, wezakaš apakſchwirſneeks daſchãm balwam, un nehmiš dabilu pehdejã Kreewu-Turku karã 1878. g. pee Schipkaſ grawas, tã to wina papiri norahdija, — pehdejo karewiſkogodu, tamdeht ka taš, lai gan wairs neſtahwedams karedeeneſtã, to pehz augſtſirdigã Kreewu wirſneeka uſſkata ſcheit tahtajõš auſtrumõš bija nopelniſis.

Zepures nonehmufchi, ſaldati ſtahweja diwãš rindãš pee ſlimnizas wahrteem, un uš wirſneeka mahjeenu atſkaneja kareiwu muſika, iſweſta no kahdeem 8 wihreem. Druhmi atſkaneja ragu ſkanas, bet wehl druhmaſi bungu duhſſchana.

Bakat mums nobeidjãš fehrũ ſkanas — ſaldati uš kapſehtu nenahza lihdi — un mehs paſudãm aiſ kalnu rindam, jo kapſehhta atradãš kahdas pahri werſtes no pilſetas. Drihš ween ſaſneedsãm to weetũ, fur kapš ſtahweja klintiš iſzirſts, kahdas trihš pehdas dšiti; jo ſmilſchu tur naw, tikaſi klintiš — un klintiš teef paglabati mironi.

Garidsneeks norunaja ſawu aiſluhgſchanu par mireju un ari mehs nowehlejãm ſaldu duſu ſawam amata-beedram, kamehr weens no muhsu draugeem runaja ſekofchuš wahrduš:

„Mihtaiš draugs un beedri! Sche tahtli no Rigas, no dšimtenes, no mihtas feewas un behrneem, no mihtem amatbeedreem un ziteem draugeem un radeem, ſche — tahtajã Uſijã, uš kureeni tu braukdamš jutees zekã ſpirgts un weſals, ſche tu kriti nahwei par upuri. Leelas ſchehlabas pahraem muhsu ſirdiš, bet wehl leelakaš behdas nomahkš tawus mihtluš peederigus tahtajã dšimtenẽ. Bet Deewa prahtš ir neiſdibinajams un pret winu mums naw jaſurn. Tadeht mihtaiš debefu Tehwš apſchehloſees par tawu dwehſeli un buhš tew ſchehligš. Winſch liſš ar pazeetibu pa-neſt taweem mihtem wiſas behdas un ſkumjaš un ſaweenõš juhš tur reiſ augſchã debefiš.

Dusi faldi muhschibai preti, mihtais draugs! Katru nakti lidinafees ta Kunga engeki us tawu kapu un dos tew faldu dufu, kamehr ta Wiswarenâ balsis tewi usmodinâs pastardeenâ. Ardeewu, draugs! Amen!" —

Lai gan no muhsu pawadoneem neweens nefaprata latwiski, tomehr wina firdis atina fcho wahrdu nosihmi, jo kâ mums, tâpat gandrihs wiseem mirdseja asaras azis; wini, lai gan fweeschineeki, juta, kâ man schkita, jo dsiti mums lihds. Nometamees wisi tshetri zelôs pee kapa, pahrejee darija to paschu — un noskaitijâm Tehwreisu; tad peezehlamees un peenaglojam pee koka frusta masu bleka isfahrtni schahdu usrakstu Kreewu walodâ:

„Здѣсь покоится столяръ Балтійскаго вагонно-строительнаго завода „Фениксъ“

Карлъ Папендикъ.

Скончался 20 Юля 1898 г. въ Красноводскѣ.

Latwiski skan schahdi:

„Sche duss Deewa meerâ Baltijas wagonu fabrikas „Feniksa“ galdneeks

Karlis Papendiks.

Miris 20. julija 1898. g., Krasnowodskâ.“

IV.

Nu bijam sawu draugu noguldijufchi semes flehpi gan Deewa wahrdeem, bet deemschehl bes kaut kahdam pulkstena skanam, jo kristigu basnizu Krasnowodskâ lihds schim wehl naw; bet muhsu aufis un firdis atskaneja dsimtenes pulkstenu skanas it melankoliski un skan wehl lihds fcho baltu deenu un skanes, aischahjeju peeminot, lihds tam laikam eefsch mums tshetreem atlikufcheem beedreem, kamehr, ari mehs reis dusefam semes flehpi, waj nu fche dsimtenê, waj kaut kur tahlâ fweeschumâ. —

Teifufchi beidsamâs ardeewas mirejam un wina flints namam, mehs folojâm fehram juhtam atpakat us mahju. Wifu to eeraugot un eewehrojot, zif behdigâ un weenfahrschâ stahwokli fche stahw aischahjeju kapu kopinas bes kaut kahdas apkopschanas, bes kaut kahdeem satumeem, bes kaut kahda masaka kozina waj kruhmira, — wifs til farkanas klinkchu smiltis, kuras aischawles karstuma newar pat fanemt rokâs, — to eeraugot, firds man gribeja waj pufchu luhst. Un mums te bija jaatstahj saws draugs un lihdszenfis us muhschigeem laikeem. Te nejaufchi man eefschahwâs prahâ fchee wahrdi:

„Lai gan schâm nejuhtigâm meefam
Kaps wifur fwehtu meeru sneegs,
Tad tomehr katram pasaul's weefam
Ir dsimtenes kapôs faldaks meegs.“

Schodeen pawadijam sawu beedri un tauteeti us muhschigu dufas weetu, nesinadami, ka warbuht ari mums pascheem riht jalriht nahwei par upuri. —

Safneedsam behdu pilni sawu buhdu, kur strahdneeki, daschu wajadsibu deht, us mums jau gaidija. Nofahrtojis wifu, sawâ darbâ, padewos, lai gan negribot, atkal no jauna dsitâm fehram. Wari gan mihtais lasitajs, pats pahrdomat, ka fche tehwiâ smilfchu kopinas appufcho schahdeem tahdeem satumeem — wifadâm pufem, bet ne tur tahlajôs deenwidôs. Nefahdas pulkstenu skanas nepawada aischahjeju us muhschigu dufu, — un tomehr laimigstas zilweks, kas sawu zela gaitu beidsis un aischahjis us muhschibu — augschâ aischawisnem.

Klusi un meerigi pawadijam sawa drauga behru deenu, kas paliks dsihwâ atmirâ mums us wifu muhschu.

Wafarâ nogahjam us sawu dsihwokli, kur ari muhsu faimneeks, Dadso-Merso, ar sawu gihmeni, kâ litâs, fajuta leelu lihdszetibu, ka nu mums „peektâ“ wairs ne-efot.

Sarunajamees lihds wehlai naktei un nolikām, rihtu atstahť fcho korteli un apmesiees pee darba laukuma atrodoščā. buhdā, jo tad mums wairs nebuhtu tiť tabli jastaigā. Tadehl nahkamā rihtā tuhlin pahrkawajamees uť jaunu dsihwes weetu, jo telpu mums tur bija deesgan, kamehr Dadso-Meršo, kā rahdijās, deesgan nelabwehligām azim muhs pawadija, jo protams ihres nauda, 6 rubli mehnesi, bija pagalam. —

Nu mums atkal bija jaesahť jauna dsihwe, beť weena beedra, kas duseja jemes klehpi. Wiťs gabja pa wezam, katris publejamees zif spehdami, lai ispiditu fawu Ĵenikfa fabrikas uťizeto darbu. Laiks pastahweja weenmehť jauks — wahrda pilnā sinā karstis. Leetus neredsejam ne pilites, lai gan katru deenu to gaidijām, un pa wifu manu septinu mehneschu ilgo uťureščanos laiku Turkestanā leetus nebija ne lahřites. Wiťa daba bija kā istwihkufi, un kur tad wehl zilwefi! — Ari dseramais uhdens fche nebija nekur dabujams. Tas tika peewests ar wilzeenu no Schebeles stanzijas, kahdas 500 werstes no Krasnowodskas, leelōs, uť platformam (wagoneem), peestipri- natōs koku kublōs. Wiť gara zeta un karstas faules uhdens bija zauri un zauri isřilis, gandrihs iswahrijees un pa dakai jau fabojajees; bet tomehť weetejee cedsihwotaji, uhdens wilzeenam peenahťot, ar traufeem rokā tek uť apstahťnes weetu, kur tad uhdens teef isdalits, pahrdots par 5 kap. spainis, ihpafchu mehru. Senaf kad wehl nebija dselszeta — tā preeřch 8—9 gadeem, dseramo uhdeni pilřetai apgahdaja karawanes.

Kameeteem tapa usfeeti mugurā leeli traufi, un tad wini fotoja pa tukřnesi kahdas 12 deenas, lihds atřneedsa pilřetu un wareja to apgahdat ar uhdeni, kurřch ais gara zeta, kahdas 600—700 werstes, gandrihs galigi bija fabojajees. Bet daudřreis bija gadijees, kā to mums Dadso-Meršo isřkaidroja, ka řchahdas uhdenskarawanes bija tukřnesi pahřsteigtas no leelām řmilřchu wehtram un apraktas

ar zilweeteem un wixu kameeteem. Tad nu bija nabaga laudim jaiřzeefch leelas řlahpes, kuras tikai uť azumirkli wareja dseset ar uswahritu juhras uhdeni; bet zaur to daschreis iszehlās leelas řlimibas un pagehreja daudř upuru. Bet tagad, paldees Deewam, řchis launais apstahľlis bija nowehřts no krona; jo tagad Alifkafpijas kara-dselszetsch peewed notaf uhdeni dsihwes uťtureščanai.

25. jūlija nakti plořijās leela wehtra, řamaitadama daudř pastrahdatu darbu, noraudama kahdeem řeptineem gataweem wagoneem juntuť un aisnesdama tos Kaspijas juhras witrōs. Daba breesmigi zihnijās, řazeldama beesus puteklu greesutus gaisā, tā ka tee semē nogahřdamees, apřlabja katru preeřchmetu beesu řmilřchu řahrtu. Turklahť wehl plořijās tahda krusa, řaweenota ar gaisā řazeldamees masakeem atmenu gabaleem, ka ta semē kriřdama gribeja pat řadragat muřfu buhdas juntuť un eeraut to wifu putošchās juhras witrōs.

Tā pagahja breesmiga nakts. Aufa jauna deena, un tagad tikai warejam redřet wehtras breesmigas řekas. Daschi wagoni bija no řleedem norauti un galigi řabojati, tā ka daschas deenas pagahja, kamehr wifu strahdasčanai atkal wareja nokahrtot. Jo řtalaschu dehľi bija wiťi řalausti un eesweesti juhrā, un publes bija deesgan leelas, kamehr tos atkal wareja řadabut.

Tahda ir tureenes wagonu pagatawofšana! Zif řweedru naw jaislej, zif publiku naw jausupurē, beť ka kaut ko panahťtu. —

Ari par miruřchā nahwi un muřfu behdigo řahwoľli darba řinā mehř pašinojam Ĵenikfa fabrikas direktoram, uť ko tas mums tuhlin řuhtija palihgus, lai mums buhtu daudř mas weeglafi darbā. Zif preezigi un lihřfmi mehřbijam, eeraugot řawus tauteefchus un lihřsdalibneekus no řfirmās Nigas; jo řwefchumā eeraugot řawas dsimtenes zilwefu, ir tiřpat, ka is tumřcheem leetus mahřoneem at-

spihdetu spoichs faules stars. Tā ari bija ar mums, kad muhsu beedri no mihlas dsimtenes paradijas muhsu azim un atnesa mums daudz labdeenu un fweizinajeenu no peederigeem, draugeem un radeem. Azumirkli peemirfām pahrzeestās behdas un skumjas. Wihna glahses pil-dijas us draugu fatikschanos tabkajā Asijā. Ari aigahjeju peeminedami, nodsehram katrs pa malkai. —

Tā pagahja daschi mehneschi bej kaut kahdeem ahr-fahrtigeem atgadijeeneem. Strahdneeki bija jau kreetni eewingrinajuschees fawā darbā un tadeht tas gahja ari ahtraf no rotas. Dmuligi mums strahdajot, deena pehz deenas pagahja, kamehr beidsot kahdā deenā pret wakaru peepejchi faflima muhsu jaunpeenahkuschais beedris ar tahdu paschu flimibu, kā miruschais galdneeks. No jauna muhs pahrnehma leelas bailes un ruhpes, ka warbuht ari schis muhsu jaunais draugs beigs fawu dsihwibu un kritis nahwei par upuri. Tadeht tuhlin aisseidsamees pehz ahrsta, us kura pawehli flimneeks tapa aifnefts us krona-flimnizu un tur pehz eefehjas apfopts. Baldees Deewam — schoreif nahwes engetam bija ja-attahpjās. Pamasitinam flimneeks atspirga, tā ka pehz kahdām deenam tas wareja atstahf fawu gultu un eefahft atkal parasto darbu, mums ziteem beedreem par jo leelu preeku.

Tā bej apstahschanas turpinajām fawu darbu deenu no deenas, kas mums ari labi sekmejās. Tikai leelas naktswehtras muhs pa laikam aiskaweja un fabojaja wairaf reiju muhsu darbu, tā ka tas bija otreif japahrstrahdā; bet tomehr azim redjot tas jau gahja us beigam. Tā tad ar Deewa palihgu domajām darbu pabeigt us seemas-fwehtkeem, jo schee sposchee fwehtki stahweja ihfi preekschdurwim, atlikās tikai wehl kahdas trihs nedelas.

Zeribas pilni raudsijamees nahkamibai preti, ka ar Deewa palihgu pabeigfām fawu grubto darbu un drihs warefim schuhpotees us Kaspijas-juhras silajeem wikneem, dodamees atpakal us mihlu dsimteni. Preeku juhtas muhs

pahrnehma katru deenu jo wairaf, redsedami, ka darbs gahja us beigam un ka drihs warefim atstahf karsto Kraf-nowodfku un tuwotees dsestrakeem jemes strehkeem. —

Tureeneefcheem, kā to eewehroju, ir gadā tikai weeni leelafi fwehtki, kuras wini leeliski noswin, fawām meefām peefschkirdami wairaf wahrigu bruhfchu, domadami zaur to peefschkirt leelu godu, flawu un patikschanu fawam deewam — Allah'am. Tad wini eewaino fewi afeem eerotscheem un dedsinajas karstajōs faules starōs, tā ka wini, newaredami izzeest leelās fahpes, toti eefahft waimanat. Ghfchana un dserfchana tad spehle leelako lomū un wifu gadu teef strahdats un puhlets, lai godam noswinetu fchos augstos Muhamedanu fwehtkus. —

Tā peenahza mums gaiditee seemas-fwehtki. Trihfi no muhsu beedreem dewās zekā atpakal us tehwiu, jo darbs jau gahja us beigam. Bet mums trihfeem wehl bija japaleef Asijā un japabeids atlikuschais darbs. Gan fehri bija noskatitees, kad muhsu beedri no mums schkibrās, braukdami atpakal us mihlu dsimteni, un daschas schehlabas asaras noriteja par muhsu, atpakalpalikuscho waigeem. Mehš stahwejam us Kaspijas-juhras krašta un noskatijamees ilgi pakal aibraukuscham kugam — Tropikam, tai paschai brauktawai, kas muhs pahrweda par minetās juhras uhdeneem. Ari tagad ta, peelahdeta ar bagatu wates lahdiu, peldeja lepni pa wikneem us preekschu un aifweda muhsu draugus us Ciropas Kreewiju, no kureenes tee ar futas kumetu wareja nobraukt lihds paschai Rigai un tur nodotees mihlu peederigu un draugu apkampeeneem, kuri ilgodamees winus fagaidija pahrnahkam no tahkā fwefchuma.

Ilgī es wehl noskatijos plashajā juhrā, kamehr beidsot kugis ar maneem draugeem pasjuda kā kahds melns punkts aif tahkā apwahrschma. Tad it druhmi es fotoju atpakal us buhdu, kur beedri us manis jau gaidija. Pahrunajam scho to par nahkamām leetam, jo mums peetrukha

wehl wajadſigà materiala preefſch kahdeem tſchetrdefmit wagoneem, un tadehl mums trim beedreem bija wehl japaleef ſcheit Aſija ar ſagrauſtàm ſrdim un janobeids galigi wiſt darbi. Katris mehs nogahjam uſ ſawu dſihwofli. Mani diwi beedri peemita pee kahda namneeka, kamehr es weens pats dſihwoju netahlu no juhras kraſta.

Peenahza naſts, bet meegs wehl nebuht neſlehdſa manas azis. Wehtras ſchnahſſchana un wilnu krahſſchana ſkaneja kà kahda ſehru muſika manàs auſis. Man ſchita, it kà ſchàt azumirkli mani aiſgahjeji beedri zihnàs uſ juhras ar nahwes mokam un glahbſchanu nekur neatraſdami, friht trafojoſcheem wilneem par upuri. —

Tà pawadiju wiſu nakti beſ meega. Auſa jauna deena, bet man bija weenmehr druhmi un behdigi ap ſrdi. Bagahja atkal daſchas deenas, kamehr peenahza materials preefſch 40 nepabeigteem wagoneem. 23. dezembri, agri no rihta, nogahjam uſ oſtu, fur tas tika iſlahdets. Pa-nemàm kahdus trihs ſtrahdneekus, furus tureeneeſchi ſauz par „ambaleem,“ un noneſàm wajadſigo materialu uſ buhdu. Tad pehz kahdas ſtundas ſehramees pee darba, ka lai rihtu waretu darbu nobeigt. Strahdneekus driht ween ſadabujàm, jo tagad wairs nebija tikdaudſ japuhlàs, kà toreis, kad atbrauzàm Aſija. —

Otrà deenà pret wafaru darbs bija pabeigts. Iſ-maſſajàm ſtrahdneekem algu, uſ ka wini pateikdamees mums ſneedsa rofu un teiza ardeewas, kad warbuht atkal kahdreis nahſſchot wagonu ſuhtijums uſ ſchejeenes apgabalu, tad wini ar preeku atkal uſnemſchotees ſcho darbu.

Tà peenahza preezige ſeeemas-ſwehtki. Bija ſwehtku feſtdeenas wafars, kad no ſaweem beedreem ſchlihos. Wini nogahja uſ ſawu dſihwofli, bet es wehl ilgi paſtaigajos pa pilſetas wahji apgaiſmotàm eelam; jo ſchejeeneeſchi, deemſchehl, ſin wehl maſ ſcho augſto ſwehtku

noſihmi, fo wiſas paſaules kriſtigit ee noſwin ar leelako flihgfmibu.

Tà es nogahju uſ ſawu dſihwofli un daſchus papirus pahrluhkodams, nogrimu dſitàs domàs. Neſin, zif ilgi biju ſehdejis, kad kahds pee durwim peeſlauweja, un uſ manu: eefſchà! durwis atwehràs un puſmuſſcha wihrs nopeetneem ſkateeneem un tumſchu bahrsdu eenahza, furu es tuhlin paſinu kà muſſu wagonu waſtneeku. Winſch man paſneedsa maſu ſalozitu papira gabalinu, uſ kura ſtahweja rakſtits: „Atnahz, draugs, pee mums ſcho wafaru, jo gribam uſ egliti noeet pee A. Wintera.“ Scho iſlaſijis, es tuhlin paſinu ſawa drauga paraſtu, kaſ ſtahweja apaſſchà — F. Brihwul.

Ahtri es iſdſehſu ſwezi un aiſſlehdſu durwis. Tad dewamees abi ar waſtneeku pee ſaweem beedreem, furu dſihwoja kahdu werſti no juhrmalas, kalnajòs. Kad nogahju tur, tad jau mani beedri uſ manis gaidija; preezigi, ka nu eſot ſawi tauteeſchi un beedri wiſt kopà. Tà nogahjam pee Wintera kunga uſ egliti, jo ari winſch. bija no Baltijas gubernam, bet daſchadu apſtaſtu dehl nometees uſ dſihwi tahtajòs deenwidòs.

Eglite bija jauki puſchota. Swezites mirdſeja it koſchi ſakajòs jaròs, maſee behrni lehkaja preezigi ap ar dahwanam puſchotu egliti. Wiſs ſchis ſkats pamodinaja eefſch mums Eiropееſcheem ſehri-ſaldas juhtas. Kriſtus-behrnina peedſimſchanas ſwehtki mums bij ſche janofwin tahtajà Aſija, ſtarp nekriſtiteem laudim. Bet Deews muhs bija lihds ſchim uſturejis ſpirgtus un weſalus un tadehl padewamees meerigi wina prahtam. Rokas ſalikufchi noturejàm ihſu aiſluhgſchanu par muſſu Kunga Jeſus Kriſtus peedſimſchanu Betlemè.

Wafaru pee Wintera familijas pawadijam it omuligi, un pulkſtens rahdija jau treſcho rihta ſtundu, kad atwaidamees dewamees uſ ſaweem dſihwoſkeem. Mahjà pahrnahkufſcham man meegs wehl nebuht nenahza, domajot par

dsimteni un mihleem peederigeem, kas man sirdi toti skumdinaja. Tā pagahja druhmīgā nafts un auša jauna seemas=fwehtku deena. Laiks bija toti jauks; tadeht nogahju uš juhrmalu un tur pawadiju daschas stundas, noskati-damees juhras wiktōs, kà tee isweda fawu weenfahrscho, dabas nolemto lomu. Tā pagahja pirmā, otrā un treschā seemas=fwehtku deena, lai gan garlaizigi, tomehr paldees Deewam, meerigi. Pa laikam mans nama fainneeks eenahza pee manis un par scho to farunajamees. Darbs bija pabeigts un tagad bija jau jadomā greestees atpakal uš mihko dsimtene. Wezgada pehdeja deena bija jauka. Nostaigaju lihds augstajeem kalnajeem un apbrihnoju dsitās aijas, kur zilweks azumirkli war nogahstees muhschigā besdibenā un tā pasust wifas pasaulēs azim. Teescham no schejeenes bija jauks skats uš wifam pusēm. Juhra bija gluda kà spoguls, tik schur tur pazehlās duhmu mahkoni no brauzofcheem twaikoneem gaisā. Schur tur wareja ari eeraudsit daschas swejneeku laiwinas, kuras fawam sehgelem kà balti taurini aislidoja pee tahkà apwahrschņa projam.

Tā daschas stundas aistezeja man sche sehdot un garā preezajotees par jaukajām dabas ainam. Tik tad peezehlos no klinfchu bluka, kad sposchee faules stari noejot wehl apspihdeja augstās kalnu galotnes un schuhpojofchos juhras lihmeni. Pamasitinam wakars tuwojās. Lehni fotoju uš mahjas pusē. Wakarinās paturejis, pasihstamo aitas gatū un maifi, dewos pee meera un apgulos jo drihš. Mahkamā rihtā pamodos tikai tad, kad faulite jau augsti spihdeja pee debesim, mani apfweizinadama faweem laipnajeem stareem. — Tā nodsihwoju deenu pehz deenas. —

Peenahza 3. janwars, ta deena, kur mums bija jatitahj Turkestanas prowince un pehz septinu mehneschu darba laika jagreeschas atpakal uš dsimteni — Rigas pilsetu. No rihta agri nogahjām pee fawa miruschā drauga kapa kopinas un nowehlejam winam faldū dufu garajai muh-

schibai preti. Winam bija japaleef sche, winsch wairs newareja zetot mums lihds uš mahjam pee mihlas feewas, mihleem behrneem; winsch bija aiszetojis labakā pasaulē, pee labaka Tehwa. Winsch palika sche gutot uš muhschigeem laikeem — leelas domas schais ihfajōs wahrdōs. —

Tā tad ap pulkstens weenpadfmitēm no rihta mums wjadseja dotees uš fugi. Laiks bija toti jauks. Sawas leetas fakrahmeju tschumedanōs un liku nonest uš fugi, kursch jau fagaidija pasascheerus falafamees. Bija deenwidus fabeedribas fugis — Korkilow.

Pasascheeru bija toti dauds, uš fuga deka bija ween kahdu 400 brauzeju. Mehš nopirkamees biketes un seh-damees fugi, jo preefsch pusstundas tas nogahja no krašta. Tā tad mehš diwi beedri dewamees zekā, kamehr muhsu treschajam wehl bija japaleef Asijā, tadeht ka atlikuschais materials bija janofahrto un japahrdod. Atskaneja pirmais fwilpeens no fuga, tad otrs un treschais. Rugis eefahka pamasam kustetees. Muhsu beedris, kas uš krašta stahweja, fuhcija ar mutesautinu mums pehdejās ardeewas pakal un ar afaram azis noskatijās uš mums aishrauzofcheem beedreem

Ilgi wehl bija redjami fuga personu pawaditaju ardeewas fweizinajeeni, kamehr beidsot it kà leela migla apflahja juhrmalu lihds ar winas eedsihwotajeem. Mehš wehl ilgi stahwejam uš fuga deka un noskatijamees augstajās kalnu rindās, kuras pamasam, kà kahds melns plankums, pasuda skatitaju azim pee tahkà apwahrschņa.

Laiks bija toti jauks un juhra meeriga kà spoguls. Tik weenigi klušo meeru trauzeja fuga maschinu darbofchanās. Tā pagahja trihs stundas, jo pehz triju stundu laika seme preefsch muhsu azim nosuda. Es ar fawu beedri wehl ilgi nostahweju uš fuga wirfas, kamehr faulite kà kahda uguniga humba nolaidās aij satganajeem juhras wiktneem. Tad ari mehš nogahjām kajite un atfehdamees

pee galda wafarinas eebaudit. Banehmàm kahdas pudeles alus flahpju dsesefchanai un tà pawadijàm fawu laifu. Bet ap pulksten desmitem dabuja muhsu fugis zitu wirseenu un wehjsch puhta fugam fahnòs, tà ka tas eefahka stipri schuhpotees.

Es ar fawu beedri isgahju us fuga defi, bet ilgi tur newarejàm palikt, jo wilni pret fuga fahneem fisdamees apflazija muhs pasascheerus un fuga wirfu ar uhdeni. Nafts bija loti tumfscha. Wehtra katru minuti peenehmàs. Kuga pasascheeri usmelleja katris fawu kajiti. Tikai fuga wafts un kapteins fòloja mehreneem fòleem pa fuga wirfu, matroscheem pawehles isdalidams. Ari es ar fawu beedri nogahjàm kajitè, bet meegs mums nenahza. Schrahfdami wilni gahjàs par fuga defi. — Kas gan ir zilwels pret dabas spehfeem! Ap pulkstens 12 nafti wehtra breefmigi plofjàs un fwaidija muhsu fugi tà kahdu reeksta tfschaulu, draudedama to fadragat.

Daschi pasascheeri jau zihnijàs ar juhvas flimibu, jo gandrihs katram juhvas brauzejam ta pirmreis peemetas. Tà ari mehs eiropeschi nepalikàm fweiki: pret rihtu fahka man galwa nejauki fahpet.

Ari mans beedris bija loti flufs un druhmi raudsijàs pa logu bangojofchà juhva. Tà pagahja breefmigà nafts un aufa jauna deena. Lai gan wehtra wairs neplofjàs tif stipri, tomehr juhva wehl arween augsti schuhpojàs un wilni pa reisam pahrklahja wifu fuga wirfu. Atnahza fuga ahrsts un apskatija pasascheerus, us mums teikdams, gan tas drihs pahreeschot, ta esot tikai weegla juhvas flimiba. —

Deena bija loti jauka. Saulite ar faweem selta stareem krahsoja it laistofchi juhvas wilnus, kuri faili attehlojàs flatitaju azim. Tà pagahja wifas deenas loti meerigi. Treschà deenà ap wafaru bija pee apwahrschna nomanama melna strihpa, kura leezinaja, ka jeme tuwumà. Wifè pasascheeri bijàm loti preezigi, kad atkal tiksim us

femi, kur warefim ee-elpot fwaigo Kaukasijas gaisu. Pehz tfschetru stundu braufschanas mehs laimigi fahneedsàm Kaspijas juhvas kraustu un muhsu fugis eebrauza Petrowfks ostà. Bija nafts, tadeht fawas mantas nowedàm us dseliszela stanziju un paschi nogahjàm us tuwejo weefnizu. Tur wafarinas eeturejufchi, dewamees pee meera. Us juhvas iswahrgufcheem falds meegs muhs tublin pahrnehma un neatmodamees pirms, kamehr fposchà faulite ar faweem selta stareem apspihdeja ledus apflahtàs Kaukasijas kalnaju wirfotnes. Tad uszehlamees un nogahjàm us tirgus laukumu, kur eepirkamees zela wajadsibas. Ap pufdeenu greefamees atpakal us weefnizu, jo mums pirms faules noefchanas bija jadodàs zela. Dauds laika mums nebija; tadeht apstellejàm pusdeenu un pahdufchi, dewamees us wofsalu, kur us Kaukasiju ejofchais wilzeens jau stahweja fahahrtots.

Tagad nopirkamees biketes lihds paschai Rigai un nolikufchi mantas bagaschà, fehdamees wagonà, kad atskaneja pirmis, otrs un treschais swans. Wagoni eefahka kustetees un futas kumelsh elsdams un puhjdams fkehja pa Kaukasijas augstajàm kalnu rindam, kamehr apstahjàs pee Beslanas stanzijas. Ari tur mehs isfahpàm un eenehmàm tehjas uhdeni; jo pehz masa brihscha brauzàm tahlak pa Kaukasiju un fahneedsàm beidsot laimigi Donas lepnos kraustus. Tur nodomajàm palikt par nafti. Nafts bija tumfscha, leetus gahja tà ar fpaineem, kad wilzeens apstahjàs Rostowas stanzijas preefschà. Mehs isfahpàm no wagona un dewamees us pilsetu, kura atradàs zeturdak werstes no stanzijas. Pa eelam pluhda uhdens straumem, tahds leetus tur toreis bija, kahdu Asija pa wifu darba laifu nemaš nebijàm redsejufchi, pat ne lahfites.

Drihs ween atradàm weefnizu ar diwàm gultam, kur tublin dewamees pee meera; jo pehz wairak deenu braufschanas atdufa bij loti deriga. Nahkamà rihtà eegahdajàm ehdamo un dewamees us stanziju, kur pehz pusstundas

bija jafehschās wagonā. Tā bef kaut kahdeem kawekleem brauzām weenmehr tuwak dsimtenei. Zelojām gar Ņowas juhrmalu lihds Taganrogai. Tur mums nebija japahrfeh- schās, bet ar to pašču wilzeenu dewamees uš Harkowu. Tais pagahja mums omuligi un drihs, jo nu wairs nebija tik druhmi ap ūrdi, kā toreis, kad atstahjām ūrmo Rigu.

Harkowu fāfneegufchi, mums nebija ilgi jagaida, jo drihs warejam dotees zaur Kurūku uš Drelī. Tagad muus jau bija pašihstamais Rīgas-Drlas dselūszelūch apakūch kahjam. Tuhlin pahrfehdamēes zītā wilzeenā un brauzām tahkaf. Arweenu wairaf dsimtenes kalni un lejas muhs apūweizinaja un pehz pahra deenam jau pamanijam Daugawas-mahmulas noflehpumainos krastus, kuri, lai gan ūneega un ledus apklahiti, tomehr eepreezinaja muhsu ūrdis.

Bija ūwehtdeenās rihis 11. janwarī, kad leetus drufku lidinaja un kad muhsu wilzeens dohji ūwilpdams eebrauza ūrmajā Rīgā. Pehz maū minutem wagoni apstahjās lepniās wofūales preeūchā. Tagad nu bijam atkal ūawā dsimtenē. Zif preeku tagad ūrds ūajuta, naw wahrdeem aprakūtams! Iūkahpām no wagona, tad ūneedsu beedram roku uš atkal-redūefchanos un panehmis ormani, brauzu uš ūawu wezo Rīgas dsihwofli.

Draugi, kuri man aiūbrauzot ūneedsa preti ūawas rofas, tagad mani apūweiza no jauna un mani ūpirgtu un weūalu eeraugot, newareja beigt mani apbalwot laimes wehlejumeem. Tagad atūkaneja no draugu mutem: „Swelūs, draugs, ūrmajā Rīgā!“ Un wairaf urah ūauzeenu bef miteūchanas pluhda iū ūapulzejuūchos jauneūchu kruhtim. Ihpafchi ūawu laudawiku apūweizinajot, man par no wehtram un zeta gruhtibam pahrzeesteem waigeem noriteja dascha preeku afara. Tā pagahja pirmā deena loti lihgfmi un omuligi. Otrā deenā dewamees uš fabrikas kantori direktorani paūnot muhsu atbrauūūchanu. Gegahjām fabrikas kantori, newis wairs ar tahdu ūrdi, kā toreis, kad

ūchlihramees no ūchām telūam. Direktors, buhdams loti laipnis, mums eenahkot uūmeta uš mums pahrbaudoūchus ūkateenus un iūtaujaja wiūu, kā mehū pabeigufchi ūawu darbu. Pehz kahda brihscha wiūūch muhs atlaida, teikdams, lai rihitu atnahkot pehz ūawas deesgan gruhti pelnitas algas. —

Otrā deenā ap pulūstēns 11 atkal nogahjam uš fab- riku un ūanehmām tur ūawu naudu. Omuligi patehrūejām ar ūaweem amata beedreem, kureem, newarejam beigt nostahstit par ūawu dsihwi Riht-ūūijā. Tā pagahja daschas deenas, kamehr ūatikos ar ūaweem draugeem un paūnām. Tad fehdos atkal ūuta kumeli un brauzu uš W. pilūetu pee ūaweem wezakeem.

Kahds preeks un lihgfmiiba bija ūrmajam tehwan un mahteī, ūawu dehlu atkal eeraugot ūpirgtu un weūalu!

Preeka afaras noriteja par wezā wihra iūdehdeju- ūcheem waigeem. Rokas ūalīzīs, wiūūch pateizās wiūware- nam paūales Waldneekam, ka tas bija uūturejis wiūa dehlu ūpirgtu un weūalu.

Tagad nodomaju kahdu laiūu palikt ūawā dsimtenes pilūetā, eekam liktēns buhs nowehlejis man uūūahkt jaunu dsihwi. — ūri jums, ūenīūa fabrikas darboneem, nowehlu daudū laimes, ja jums liktēns buhs kahdreis lehmīs dotees tahkā ūūijā, ihpafchi jums, amata beedreem.

Buhtu gan wairaf jums attehlojis ūawus peedsihwo- jumus, bet deemschehl ūposchā gudribas-ūaulite naw eespīh- dejuū wiūai dsīli manā dwehfelē; jo eūmu tikai weenfahrfch kraūūotajs. — — —

bij
br
ju
sch
So
tit

dr
ja
L
M
na
ma
ur

lit
fr
w
Zi
St
re
R

ro
we
we
dr
mi
St
we
da
un
di
rit

Drukats Skrastina grabmatu drukatavā, Valkā.